

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2023

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	2
Omgevingsrecht	3
Wabo	3
WRO	5
Waterwet	6
Ambtenarenrecht	8
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	9
Bijstand	11
Sociale zekerheid overig	11
TOZO, NOW, TOFA	11
Bestuursrecht overig	12
Algemene verordening gegevensbescherming	12
Wegenverkeerswet	12
Wet op de rechtsbijstand	13
Vreemdelingenrecht	15
Asiel	15
Richtlijnen en verordeningen	17
Vreemdelingenbewaring	18

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2023, 601

ABRS, 19-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2778](#)

college van burgemeester en wethouders van Arnhem.

Awb 8:29

Procesreglement bestuursrecht rechtbanken (Niet-Kei-zaken) (hierna: het procesreglement)

GEHEIMHOUDING. Artikel 2.8, zesde lid, van het procesreglement is niet in strijd met artikel 8:29 van de Awb. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 22 januari 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:218](#). De vraag of stukken openbaar moeten worden gemaakt, is juist de inzet van deze procedure. Daarom heeft de toetsing van deze stukken door een geheimhoudingskamer op grond van artikel 8:29 van de Awb hier geen toegevoegde waarde. Die kamer zal dan immers op grond van artikel 8:29, tweede lid, van de Awb ook moeten toetsen of op grond van de Wob de verplichting zou bestaan om een verzoek om informatie, vervat in de over te leggen stukken, in te willigen. De rechtbank heeft dan ook terecht gehandeld als bedoeld artikel 2.8, zesde lid, van het procesreglement.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2023, 602

ABRS, 19-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2774](#)

burgemeester van Eindhoven.

Opiumwet 13b

HANDHAVING. OPIUMWET 13b. RECHTSONGELIJKHEID. PARTICULIERE VERHUURDER. WONINGCORPORATIE. Sluiting woning voor vier maanden. In het geval van particuliere verhuur weegt het belang van het zichtbaar optreden tegen drugshandel zwaarder dan bij verhuur door woningbouwcorporaties.

[...] Bij besluit van [...] heeft de burgemeester onder aanzegging van bestuursdwang gelast de woning [...] te sluiten voor de duur van vier maanden.

[...] 5. [appellant] betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat sprake is van rechtsongelijkheid, omdat de burgemeester bij ontdekkingen van hennepkwekerijen bij andere professionele verhuurders, zoals woningbouwverenigingen, niet overgaat tot sluiting van de woning.

5.1 Bij de afweging om al dan niet tot sluiting van een woning over te gaan mag de burgemeester betekenis toekennen aan de wettelijke waarborgen die gelden voor woningcorporaties en het transparante toewijzingsbeleid. Anders dan particuliere verhuurders mogen zij niet elk willekeurig persoon huisvesten. Aannemelijk is dat lange wachttijden bestaan en dat steeds meer mensen een urgent woonprobleem hebben, waardoor het belangrijk is dat woningen weer snel vrijkomen om de doorstroom in de sociale huursector te kunnen bevorderen en de specifieke doelgroepen te kunnen huisvesten. Particuliere verhuurders hebben een dergelijke plicht niet en zijn ook in die zin dus niet gelijk te stellen met een woningbouwvereniging. Aannemelijk is verder dat particuliere verhuurders doorgaans een voorkeur hebben voor andere doelgroepen en dat zij ook op een andere manier tot verdeling van woonruimte zullen overgaan omdat zij doorgaans een commercieel motief zullen

hebben. Daarom weegt in het geval van particuliere verhuur het belang van het zichtbaar optreden tegen drugshandel zwaarder dan bij verhuur door woningbouwcorporaties. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 29 april 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:1147](#).

JnB 2023, 603

ABRS 19-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2779](#)

college van burgemeester en wethouders van Weesp (nu: Amsterdam), appellant sub 1.

Awb 5:24 lid 3

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder a

HANDHAVING. OVERTREDER. Wabo. I.c. wordt geoordeeld dat degene aan wie de bouwstop is opgelegd, niet als overtreder kan worden aangemerkt. Het college is zelf verplicht vast te stellen wie als overtreder moet worden aangemerkt. In het kader van een volledige heroverweging in bezwaar had het college moeten onderzoeken of betrokkene terecht als overtreder was aangemerkt. Als betrokkene wel rechthebbende zou zijn als bedoeld in artikel 5:24, derde lid, van de Awb, dan doet dat niet af aan de onrechtmatigheid van het besluit.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Wabo" (JnB 2023, 604).

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2023, 604

ABRS 19-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2779](#)

college van burgemeester en wethouders van Weesp (nu: Amsterdam).

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 5:24 lid 3

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder a

WABO. HANDHAVING. OVERTREDER. I.c. wordt geoordeeld dat degene aan wie de bouwstop is opgelegd, niet als overtreder kan worden aangemerkt. Het college is zelf verplicht vast te stellen wie als overtreder moet worden aangemerkt. In het kader van een volledige heroverweging in bezwaar had het college moeten onderzoeken of betrokkene terecht als overtreder was aangemerkt. Als betrokkene wel rechthebbende zou zijn als bedoeld in artikel 5:24, derde lid, van de Awb, dan doet dat niet af aan de onrechtmatigheid van het besluit.

[...] Bij besluit [...] is mondeling aan Allsafe mini opslag exploitatie Weesp C.J. van Houten Industriepark B.V. (hierna: Allsafe 1) een bouwstop opgelegd, omdat de brandcompartimenten op de vierde verdieping in afwijking van de verleende omgevingsvergunning van 18 april 2019 zijn gerealiseerd. [...].

[...] 4.2. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de rechtbank in overweging 11 van haar uitspraak met juistheid overwogen waarom Allsafe 1 niet als overtreder kan worden aangemerkt. Dat Allsafe 1 wel gehoor heeft gegeven aan de last, maakt niet dat zij alleen al daarom toch als overtreder kan worden aangemerkt. Verder heeft de rechtbank terecht overwogen dat het voor de hand had gelegen dat Allsafe 1 het college er in bezwaar op had kunnen wijzen dat zij geen overtreder is. Maar de

rechtbank heeft daarbij terecht geoordeeld dat dit het college niet van de verplichting ontslaat om zelf vast te stellen wie als overtreder moet worden aangemerkt. In het kader van een volledige heroverweging in bezwaar had het college, bijvoorbeeld aan de hand van de gegevens in de bouwregistratie of uittreksels van de Kamer van Koophandel, moeten onderzoeken of Allsafe 1 terecht als overtreder was aangemerkt. Zo niet, dan had het college een ander als overtreder van het te handhaven voorschrift met de daaraan verbonden consequenties moeten aanwijzen en een besluit ten aanzien van die overtreder moeten nemen. De rechtbank komt terecht tot de conclusie dat het voor rekening van het college komt dat het dat niet heeft gedaan.

Het college kan verder niet worden gevolgd in zijn betoog dat ook als Allsafe 1 geen overtreder is, de last onder bestuursdwang terecht is opgelegd, omdat bij het opleggen van een last onder bestuursdwang het overtrederschap niet hoeft te worden aangetoond, maar alleen bij het besluiten om de kosten te verhalen. Als Allsafe 1 niet als overtreder, maar wel als "rechthebbende op het gebruik van de zaak waarop de last betrekking heeft" als bedoeld in artikel 5:24, derde lid, van de Awb, kan worden aangemerkt, dan doet zich het volgende voor. In dat geval is de bekendmaking als bedoeld in dit artikellid weliswaar in orde, maar dan zou toch kunnen worden geoordeeld dat het besluit onrechtmatig was, omdat Allsafe 1 ten onrechte is aangeschreven als overtreder. Dat het overtrederschap niet hoeft te worden bewezen, laat onverlet dat een aangeschrevene kan opkomen tegen een (onterechte) aanschrijving als overtreder. Als Allsafe 1 wel rechthebbende zou zijn als bedoeld in artikel 5:24, derde lid, van de Awb, dan doet dat niet af aan de hiervoor bedoelde onrechtmatigheid van het besluit. Voor de volledigheid merkt de Afdeling op dat Allsafe 1 ook geen "rechthebbende op het gebruik van de zaak waarop de last betrekking heeft" is als is bedoeld in artikel 5:24, derde lid, van de Awb. Zij was tijdens de bouw en op het moment van het nemen van het primaire besluit geen eigenaresse, huurster, exploitante of anderszins gebruiker van de opslagruimtes. [...]

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Handhaving" (JnB 2023, 603).

JnB 2023, 605

Rechtbank Oost-Brabant, 17-07-2023, [ECLI:NL:RBOBR:2023:3630](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Waalre, het college.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder a en c, 2.12 lid 1 onder a onder 2
Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II artikel 4 onderdeel 3 en 5

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING. EVENREDIGHEID. ALTERNATIEVEN. VOORSCHRIFT. Omgevingsvergunning bouwen telecomcommunicatiemast. I.c. stelt de rechtbank voorop dat in kader van de toetsing aan een goede ruimtelijke ordening en evenredigheid een belangrijke rol kan zijn weggelegd voor de maatschappelijke inpassing. Een landschappelijke inpassing kan bijdragen aan een meer evenwichtige toedeling van functies. Wat is er dan nodig? De rechtbank vindt dat de landschappelijke inpassing de nieuwe telecomcommunicatiemast niet geheel aan het zicht hoeft te onttrekken. Ook is de rechtbank van oordeel dat het college het door eisers voorgestelde alternatief heeft kunnen weigeren. Uitvoering van het door het college voorgestelde beplantingsplan leidt volgens de rechtbank tot een evenredige en daarmee vooral een voldoende evenwichtige landschappelijke inpassing van het project in de omgeving. Uitvoering van de landschappelijke inpassing is ten onrechte niet geborgd in de omgevingsvergunning. De rechtbank vult de omgevingsvergunning aan met een daartoe strekkend voorschrift.

Jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK ABRS, 19-07-2023 ([ECLI:NL:RVS:2023:2792](#));
- ABRS, 14-06-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2317](#);
- MK Rechtbank Overijssel, 14-07-2023, [ECLI:NL:RBOVE:2023:2743](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

WRO

JnB 2023, 606

MK ABRS, 19-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2791](#)

raad van de gemeente Enkhuizen, verweerder.

Wet ruimtelijke Ordening (Wro)

Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)

WRO. BESTEMMINGSPLAN. VOORZORG. GEZONDHEID. GEITENHOUDERIJ. VGO-RAPPORTEN. Vaststelling bestemmingsplan. Door in het plan een geitenstop op te nemen, heeft de raad toepassing gegeven aan het voorzorgsbeginsel. Daarbij heeft de raad in de afweging betrokken dat nog geen causaal verband is gevonden tussen een longontsteking en geitenhouderijen in de omgeving. Maar hij acht de mogelijke risico's te groot en heeft besloten een geitenhouderij binnen een straal van 2 km volledig uit te sluiten. In diverse uitspraken heeft de Afdeling al geoordeeld dat de genoemde VGO-rapporten in het planologische spoor voldoende grondslag bieden om toepassing te geven aan het voorzorgsbeginsel. Er bestaat ook in dit geval geen aanleiding voor het oordeel dat de raad het plan niet op deze rapporten heeft mogen baseren.

[...] Bij besluit van [...] heeft de raad het bestemmingsplan "Partiële herziening Landelijk Gebied-Geitenhouderijen" vastgesteld.

[...] Provinciale Ruimtelijke Verordening; voorzorgsbeginsel

[...] Inhoudelijke beoordeling; VGO-rapporten

[...] 5.1. Met het plan wordt het verbod op het vestigen of uitbreiden van een geitenhouderij en op de omschakeling van een bestaand agrarisch bedrijf naar een geitenhouderij geregeld. De plantoelichting sluit aan bij de toelichting op de geitenstop in de PRV. In hoofdstuk 2 van de plantoelichting is nader ingegaan op de geitenstop uit de PRV. Daarvoor is in de toelichting en de zienswijzennota naar de VGO-rapporten uit 2016, 2017 en 2018 verwezen. In geschil is welke betekenis aan die VGO-rapporten moet worden toegekend. In de uitspraken van 26 april 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1238](#), en van 23 februari 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:581](#), heeft de Afdeling over het rapport "Veehouderij en gezondheid omwonenden (aanvullende studies)" van 16 juni 2017 en het rapport uit 2018 overwogen dat deze geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten over de oorzaak van gezondheidsrisico's voor omwonenden van geitenhouderijen bevatten. Er blijkt niet van een relatie tussen longontsteking en geitenhouderijen in de omgeving. Zowel uit het rapport "Veehouderij en gezondheid omwonenden" van het RIVM uit 2016 als uit later uitgevoerd vervolgonderzoek blijkt echter wel dat omwonenden in een straal van 2 km rond geitenhouderijen een verhoogd risico op longontsteking hebben. Naar de exacte oorzaak en de vraag of dit risico zich ook voordoet in andere gebieden dan waar de onderzoeken betrekking op hebben, wordt nader onderzoek gedaan. Weliswaar stelt De Elsenburg dus terecht dat uit de onderzoeken volgt dat de

oorzaken van de relatie tussen het wonen nabij een geitenhouderij en een verhoogde kans op het oplopen van een longontsteking nog niet bekend zijn en dat er momenteel nog geen bewijs is dat omwonenden gezondheidsrisico's lopen vanwege geitenhouderijen. Maar de rapporten beschrijven wel dat er een verhoogde kans op longontsteking bestaat bij mensen die in de nabijheid van een geitenhouderij wonen. Door in het plan een geitenstop op te nemen, heeft de raad toepassing gegeven aan het voorzorgsbeginsel. Daarbij heeft de raad in de afweging betrokken dat nog geen causaal verband is gevonden tussen een longontsteking en geitenhouderijen in de omgeving. Maar hij acht de mogelijke risico's te groot en heeft besloten een geitenhouderij binnen een straal van 2 km volledig uit te sluiten. In diverse uitspraken heeft de Afdeling al geoordeeld (bijvoorbeeld de uitspraak van 27 oktober 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:2396](#)) dat de genoemde VGO-rapporten in het planologische spoor voldoende grondslag bieden om toepassing te geven aan het voorzorgsbeginsel. Er bestaat ook in dit geval geen aanleiding voor het oordeel dat de raad het plan niet op deze rapporten heeft mogen baseren. De stelling van De Elsenburg dat de resultaten niet gelden voor haar gronden omdat de geitenhouderij ligt in een controlegebied, leidt niet tot een ander oordeel. Al in de hiervoor genoemde uitspraak van 27 oktober 2021 is immers overwogen dat de omstandigheid dat een geitenhouderij gekwalificeerd zou kunnen worden als een geitenhouderij in een controlegebied niet van belang is, omdat in de VGO-rapporten is geconcludeerd dat er een verband is tussen geitenhouderijen en longontsteking. Of een geitenhouderij wel of niet in een controlegebied ligt, is daarom geen relevant gegeven. Het voorgaande betekent dat de raad op basis van de genoemde VGO-rapporten heeft mogen besluiten om uit voorzorg de ontwikkeling van geitenhouderijen niet langer mogelijk te maken. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

JnB 2023, 607

MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 12-07-2023, [ECLI:NL:RBZWB:2023:4910](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Zeeland, verweerder.

Waterwet 2.1, 6.4 lid 1 onder b, 6.22 lid 1

Wet natuurbescherming

WATERWET. Ambtshalve wijzigen en aanvullen vergunning onttrekking grondwater. I.c. wordt geoordeeld dat verweerder in het kader van de toetsing aan de doelstellingen van artikel 2.1 van de Waterwet niet heeft onderzocht en onvoldoende heeft gemotiveerd of de vastgestelde voorschriften – onder de huidige omstandigheden en niet die van 1959 – zullen leiden tot significante schade aan de natuurwaarden van de waterwinbossen St. Jansteen. De plicht om ook bij aanpassing van de vergunningvoorschriften het natuurbelang mee te wegen, vloeit voort uit de Waterwet. Dit volgt ook uit het derde doel zoals genoemd in artikel 2.1, eerste lid, van de Waterwet.

De door eiseres genoemde bepalingen uit de Wnb zijn niet opgenomen in het toetsingskader van de Waterwet en die wet voorziet ook niet in het gecoördineerd aanvragen van een water- en natuurvergunning. Wanneer in strijd met bepalingen uit de Wnb wordt gehandeld, kan het bevoegd gezag worden verzocht om daar handhavend tegen op te treden.

Besluit waarbij verweerder ambtshalve de in 1959 aan vergunninghoudster verleende vergunning voor de onttrekking van grondwater in het waterwingebied Sint Jansteen heeft gewijzigd en aangevuld. [...]

3.1 De op 1 juli 1959 verleende vergunning wordt onder huidig recht aangemerkt als een watervergunning op grond van artikel 6.4, eerste lid, onder b, van de Waterwet: een vergunning om grondwater te onttrekken of water te infiltreren ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening.

4.2 Eiseres heeft – kort samengevat – aangevoerd dat verweerder de vergunning niet ambtshalve mocht wijzigen, zonder onderzoek te verrichten naar de gevolgen van het onttrekken en infiltreren van het (grond)water op de natuurwaarden van het natuurgebied ‘Waterwinbossen St. Jansteen’. [...]

6. Wat is het oordeel van de rechtbank?

6.1 In de Waterwet staat dat verweerder een watervergunning en de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen kan wijzigen of aanvullen. Uit artikel 2.1, eerste lid, van de Waterwet blijkt dat de toepassing van de wet – inclusief voornoemde wijzigingsbevoegdheid – is gericht op de daarin genoemde doelstellingen. Tot die doelstellingen behoort het bevorderen van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen. Hiermee is een verband gelegd met de doelen die worden gesteld in de Kaderrichtlijn Water. Uit die Kaderrichtlijn volgt dat geen door de mens veroorzaakte veranderingen mogen optreden ten aanzien van een grondwaterlichaam, waardoor significante schade optreedt aan terrestrische ecosystemen (natuurgebieden) die van het grondwaterlichaam afhankelijk zijn.

6.2 De rechtbank is van oordeel dat verweerder het bestreden besluit in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel en motiveringsbeginsel heeft vastgesteld, omdat verweerder in het kader van de toetsing aan de doelstellingen van artikel 2.1 van de Waterwet niet heeft onderzocht en onvoldoende heeft gemotiveerd of de vastgestelde voorschriften – onder de huidige omstandigheden en niet die van 1959 – zullen leiden tot significante schade aan de natuurwaarden van de waterwinbossen St. Jansteen. Naar het oordeel van de rechtbank vloeit de plicht om ook bij aanpassing van de vergunningvoorschriften het natuurbelang mee te wegen, voort uit de Waterwet. Dit volgt ook uit het derde doel zoals genoemd in artikel 2.1, eerste lid, van de Waterwet). De rechtbank stelt vast dat ook verweerder hiervan uit is gegaan, nu in het bestreden besluit is opgenomen dat de oorspronkelijke voorschriften niet meer voldeden aan de tegenwoordig te stellen administratieve en inhoudelijke eisen. Dat impliceert dat de huidige omstandigheden waaronder de waterwinning plaatsvindt, van invloed zijn geweest op het vaststellen van de nieuwe voorschriften en dat verweerder de mogelijke gevolgen van de aangepaste vergunning op de huidige natuurwaarden dus ook had moeten onderzoeken. Hiervoor was te meer reden omdat het waterwingebied in 1959 nog geen natuurgebied was en het klimaat verandert. De onderzoeken die verweerder in beroep heeft overgelegd acht de rechtbank daarvoor onvoldoende, omdat die betrekking hebben op de gevolgen voor landbouwgronden in het gebied en niet op de natuurwaarden. Vooralsnog acht de rechtbank ook niet aannemelijk dat de natuurwaarden voldoende gewaarborgd worden door de vastgestelde voorschriften, omdat daar niet uit blijkt of en op welke wijze ter bescherming van de natuurwaarden actie wordt ondernomen wanneer de monitoringsresultaten daartoe aanleiding geven.

6.3 Zoals de rechtbank ter zitting heeft toegelicht zijn de door eiseres genoemde bepalingen uit de Wnb niet opgenomen in het toetsingskader van de Waterwet en voorziet die wet ook niet in het gecoördineerd aanvragen van een water- en natuurvergunning. Gelet daarop konden deze bepalingen voor verweerder dus geen aanleiding vormen voor het weigeren van de watervergunning.

Wanneer in strijd met bepalingen uit de Wnb wordt gehandeld, kan het bevoegd gezag worden verzocht om daar handhavend tegen op te treden.

6.4 Ten overvloede geeft de rechtbank verweerder mee dat in artikel 6.16, tweede lid, van de Waterwet staat dat een vergunning voor het onttrekken van grondwater of infiltreren van water niet verleend of gewijzigd mag worden, dan nadat het bestuur van het betrokken waterschap door gedeputeerde staten in de gelegenheid is gesteld advies te geven omtrent het ontwerp van de op de aanvraag te nemen beschikking.

7. Wat is de conclusie?

7.1 Het bestreden besluit is gelet op het voorgaande niet zorgvuldig voorbereid en kent een motiveringsgebrek. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Ambtenarenrecht

JnB 2023, 608

MK CRvB, 13-07-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1347](#)

Commandant Landelijk Tactisch Commando.

Richtlijn 2003/88/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 november 2003 betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd (Richtlijn) 2

Algemeen militair ambtenarenreglement (AMAR) 54a, 58a, 58b

Regeling vergoeding voor overwerk, onregelmatigheid, beschikbaarheid en bereikbaarheid (VROB) 7

MILITAIR AMBTENARENRECHT. De Raad oordeelt dat op grond van de bepalingen van het AMAR de opgelegde consignatiedienst geen aanwezigheidsdienst is. Voorts oordeelt de Raad dat de opgelegde consignatiedienst geen arbeidstijd in de zin van artikel 2 van de Richtlijn.

Aangevallen uitspraak bevestigt.

1.1. [...] Aan appellanten zijn consignatiediensten opgelegd die lopen van 22.00 tot 06.00 uur.

Tijdens deze diensten zijn appellanten verplicht telefonisch bereikbaar en moeten zij zo nodig binnen een uur, met hun diensthond, op [standplaats] zijn. Appellanten wonen op meer dan één uur rijden van [standplaats]. Daarom verblijven zij tijdens de consignatiediensten met hun diensthond op de legeringskamer in de kasernie op [standplaats]. [...]

4.3. Het hoger beroep spitst zich toe op de vraag of de consignatiedienst moet worden aangemerkt als een aanwezigheidsdienst met de daarbij behorende vergoeding, te weten herleiding factor 1/3. [...]

4.4. De Raad oordeelt dat op grond van de bepalingen van het AMAR de opgelegde consignatiedienst geen aanwezigheidsdienst is. [...] Anders dan appellanten betogen, is geen sprake van een feitelijke verplichting om tijdens de consignatiediensten op (de legeringskamer op) [standplaats] te verblijven. Door de commandant is aan appellanten geen andere beperking opgelegd dan dat zij – in het geval van een oproep om hun werkzaamheden te verrichten – binnen een uur met hun diensthond op [standplaats] moeten zijn, zodat het hen vrijstaat ook elders te verblijven. [...] Het niet binnen een uur reisafstand wonen, is een eigen keuze van appellanten en geen gevolg van een door de commandant opgelegde (formele) verplichting. [...]

4.5. Partijen zijn het erover eens dat wanneer de aan appellanten opgelegde consignatiediensten als arbeidstijd in de zin van de Richtlijn aangemerkt moeten worden, dit betekent dat sprake is van

aanwezigheidsdiensten als bedoeld in artikel 54a, aanhef en onder k, en artikel 58b van het AMAR, waarvoor de daarbij behorende vergoeding in tijd geldt. De vraag welke vergoeding in tijd hoort bij de opgelegde consignatiediensten hangt dus af van de kwalificatie van deze perioden als ‘arbeidstijd’ dan wel als ‘rusttijd’.

[...]

4.8.1. Op basis van het hiervoor weergegeven toetsingskader oordeelt de Raad dat de opgelegde consignatiedienst geen arbeidstijd in de zin van artikel 2 van de Richtlijn is. De aan appellanten opgelegde consignatiediensten met daarbij onder meer de verplichting om na een oproep binnen een uur op [standplaats] te zijn, zijn niet onredelijk. De Raad kan invoelen dat appellanten het als vervelend ervaren dat zij tijdens hun consignatiediensten vanwege de reisafstand niet thuis kunnen slapen. Dit is echter het gevolg van hun woonplaatskeuze en kan daarom niet van invloed zijn op het antwoord op de vraag of hun consignatiediensten als arbeidstijd zijn te beschouwen. [...]

4.8.5. Alles bij elkaar genomen, worden gedurende de consignatiediensten dus niet zodanige verplichtingen aan appellanten opgelegd dat zij daardoor objectief en aanzienlijk worden beperkt in hun mogelijkheden om tijdens de dienst de tijd waarin zij niet werken vrij in te vullen en aan hun interesses te besteden. Deze consignatiediensten zijn dan ook niet aan te merken als ‘arbeidstijd’ maar als ‘rusttijd’ in de zin van de Richtlijn en de rechtspraak van het Hof. Dit betekent dat bij deze consignatiediensten geen sprake is van aanwezigheidsdiensten als bedoeld in het nationale recht. [...]

De Centrale Raad van Beroep bevestigt de aangevallen uitspraak, voor zover aangevochten.

JnB 2023, 609

MK CRvB, 30-06-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1256](#)

korpschef van politie.

Ambtenarenwet 2017 (AW 2017) 8

Notitie 'Nevenwerkzaamheden 2014' (Notitie)

AMBTENARENRECHT. NEVENWERKZAAMHEDEN ALS SCHRIJFTOLK. De korpschef heeft gelet op de geboden afbouwperiode van zes maanden de toestemming om binnen de politieorganisatie nevenwerkzaamheden te verrichten als tolk/vertaler mogen beëindigen.

Zie voorts de uitspraak van de Raad van 30 juni 2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1257](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2023, 610

Grote kamer CRvB, 19-07-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1363](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 4:6

Beleidsregel boete werknemer 2017 (Beleidsregel) 4

BOETEBESLUIT. “EVIDENT-ONREDELIJK”-CRITERIUM. CONCLUSIE AG P.J. WATTEL, [ECLI:NL:CRVB:2022:2623](#). Het boetebesluit is onmiskenbaar onjuist; de weigering van het Uvw om het boetebesluit te herzien is evident onredelijk. Boete wordt verlaagd.

[...] 4.4.2. De aan de AG gevraagde conclusie gaat over de weigering om terug te komen van het besluit waarbij aan appelland een boete is opgelegd (boetebesluit). De Raad stelt voorop dat hij de AG volgt in zijn conclusie dat de (overeenkomstige) toepassing van artikel 4:6 van de Awb op verzoeken om heroverweging van definitief geworden besluiten betekent dat het "evident-onredelijk"-criterium ook geldt voor boetebesluiten.

4.4.3. De Raad volgt de AG ook in zijn conclusie dat uit de aard van het voor de (overeenkomstige) toepassing van artikel 4:6, tweede lid, van de Awb geldende criterium voortvloeit dat een oppervlakkige inhoudelijke beoordeling of een summier onderzoek voldoende moet zijn om tot onmiskenbare onjuistheid van het oorspronkelijke boetebesluit te concluderen en daarmee tot evidente onredelijkheid van het vasthouden aan het oorspronkelijke boetebesluit. Het is aan de verzoeker om dit aannemelijk te maken. In navolging van de conclusie van de AG geldt dat bij die beoordeling verschillende aspecten en criteria een rol kunnen spelen, zoals de uitdrukkelijke erkenning door het bestuursorgaan van de onjuistheid van de eerdere besluitvorming.

4.4.4. In het voorliggende geval heeft het Uvw uitdrukkelijk erkend dat het boetebesluit van 26 juni 2018 onjuist is, omdat de boete te hoog is vastgesteld in verhouding tot de draagkracht van appelland. Daarnaast heeft het Uvw erkend dat de gegevens over de gezondheidssituatie en de persoonlijke situatie van appelland, als deze wel bij de primaire besluitvorming bekend waren geweest, waarschijnlijk tot een ander besluit zouden hebben geleid. Het verzoek van appelland om terug te komen van het boetebesluit had volgens het Uvw daarom niet mogen worden afgewezen. Om deze reden is het boetebesluit van 26 juni 2018 onmiskenbaar onjuist en is de weigering van het Uvw om het boetebesluit te herzien evident onredelijk. Een verdere bespreking aan de hand van door de AG genoemde criteria (zie onder 1.14 tot en met 1.18 van de conclusie) blijft daarom in deze zaak achterwege. Wat appelland voor het overige heeft aangevoerd, behoeft daarom ook geen bespreking.

4.5.1. Uit 4.4.4 volgt dat het hoger beroep slaagt en de aangevallen uitspraak zal worden vernietigd. De Raad zal het beroep van appelland tegen het bestreden besluit van 2 augustus 2019 gegrond verklaren en dit besluit wegens strijd met de artikelen 3:2 en 7:12, eerste lid, van de Awb vernietigen voor zover het betreft de weigering van het Uvw om het boetebesluit van 26 juni 2018, waarbij een boete van € 3.571,03 is opgelegd, te herzien. De Raad zal zelf in de zaak voorzien door het besluit van 4 maart 2019 in zoverre te herroepen en het besluit van 26 juni 2018 als volgt te herzien.

4.5.2. Wat appelland heeft aangevoerd over zijn persoonlijke en medische omstandigheden biedt grond om uit te gaan van verminderde verwijtbaarheid. Voor het bepalen van de hoogte van de daarbij behorende boete wordt aansluiting gezocht bij de uitgangspunten van het Uvw in de Beleidsregel boete werknemer 2017. Gelet op artikel 4, derde lid, aanhef en onder a, van die Beleidsregel wordt ervan uitgegaan dat appelland geringe verwijtbaarheid treft bij de overtreding van de inlichtingenverplichting. In overeenstemming daarmee wordt uitgegaan van een boetepercentage van 10% van het benadelingsbedrag. In dit geval betekent dit 10% van het aan het boetebesluit van 26 juni 2018 ten grondslag gelegde benadelingsbedrag van € 7.142,06, wat resulteert in een boete van € 714,21. Deze boete past binnen de draagkracht van appelland. Met toepassing van artikel 8:72a van de Awb zal het bedrag van de boete dus worden vastgesteld op € 714,21. Een boete van die hoogte is hier passend en geboden.

4.5.3. De evidente onredelijkheid heeft in dit geval slechts betrekking op de boete. Voor appelland betekent dit dus dat het besluit tot herziening en terugvordering van 26 juni 2018 in stand blijft, maar dat de boete wordt teruggebracht tot € 714,21. Gebleken is dat appelland € 116,- per maand aflost.

Het bedrag dat appellant heeft afgelost op de boete, voor zover dat meer is dan de € 714,21, kan het Uvw op de terugvordering wegens de herziening in mindering brengen.

De Centrale Raad van Beroep heeft bij deze uitspraak een nieuwsbericht uitgebracht:

[Boetebesluit UWV is evident onredelijk. Boete wordt verlaagd.](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2023, 611

MK CRvB, 11-07-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1298](#)

dagelijks bestuur van de intergemeentelijke sociale dienst Brunssum Onderbanken Landgraaf.
Participatiewet (PW) 16

PARTICIPATIEWET. BIJZONDERE BIJSTAND VOOR DE KOSTEN VAN VITAMINEPREPARATEN. ZEER DRINGENDE REDENEN. De Raad is het eens met het ter zitting nader ingenomen standpunt van het dagelijks bestuur dat in deze specifieke zaak sprake is van zeer dringende redenen om de bijzondere bijstand alsnog toe te kennen. Uit het GGD-rapport blijkt immers dat, indien appellante de vitaminepreparaten niet neemt, ernstige aandoeningen en invaliditeit zullen ontstaan. De Raad zal daarom zelf in de zaak voorzien en bepalen dat aan appellante bijzondere bijstand voor de kosten van vitaminepreparaten tot een bedrag van € 331,- wordt toegekend.

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

TOZO, NOW, TOFA

JnB 2023, 612

MK CRvB, 11-07-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1297](#)

college van burgemeester en wethouders van Capelle aan den IJssel.

Participatiewet (PW) 54

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

TOZO. INTREKKING EN TERUGVORDERING. Uit de algemene toelichting bij de Tozo (paragraaf 2.2 Inkomen) volgt duidelijk dat de Tozo een eigen inkomensbegrip kent en dat de regering bij de vaststelling van het inkomen uitdrukkelijk niet heeft aangesloten bij de in het Bbz 2004 neergelegde jaarsystematiek. Appellant wordt daarom niet gevolgd in zijn stelling dat het boekjaar de basis moet vormen. Van belang is dus het inkomen over de kalendermaanden waarin een beroep wordt gedaan op bijstand op grond van de Tozo. Het college heeft de bijstand van appellant op grond van artikel 54, derde lid, tweede volzin, van de PW mogen intrekken nu deze bijstand ten onrechte is verleend.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Algemene verordening gegevensbescherming

JnB 2023, 613

MK ABRS, 12-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2681](#)

Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (hierna: het UWV).

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 16, 17

Archiefwet 3, 5

AVG. De Afdeling kan zich vinden in het oordeel van de rechtbank dat het UWV niet verplicht is om het telefoonnummer dat voorkomt in documenten in het dossier van [appellante], te verwijderen. Met betrekking tot het bewaren van de gegevens op grond van de Archiefwet, wordt overwogen dat uit artikel 17, derde lid, aanhef en onder b, van de AVG, volgt dat op het bestuur geen plicht rust om persoonsgegevens zonder onredelijke vertraging te wissen als op haar een wettelijke verwerkingsplicht rust. Op het UWV rust een dergelijke wettelijke verwerkingsplicht; die plicht volgt namelijk uit artikel 3 van de Archiefwet. Op grond daarvan is het UWV dus verplicht om archiefbescheiden, in dit geval de documenten in het dossier van [appellante], in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en met inachtneming van de geldende bewaartermijn te bewaren. Archivering op grond van de Archiefwet is onder die omstandigheden niet in strijd met de AVG. Verwijzing naar de uitspraak van 20 juli 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:2065](#), r.o. 10 en 10.1.

Zie ook de uitspraak van de ABRS van dezelfde datum inzake nr. [ECLI:NL:RVS:2023:2684](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Wegenverkeerswet

JnB 2023, 614

Voorzieningenrechter rechtbank Gelderland, 12-07-2023, [ECLI:NL:RBGEL:2023:3986](#)

burgemeester van de gemeente Wijchen.

Wegenverkeerswet 1994 119 lid 1 aanhef en onder f, 124 lid 1 aanhef en onder a, lid 2 aanhef en onder c

WEGENVERKEERSWET 1994. ONGELDIGVERKLARING RIJBEWIJS. I.c. wordt voorshands geoordeeld dat niet is voldaan aan de voorwaarden van artikel 124, eerste lid onder a van de WWV, nu het in dit geval niet gaat om onjuiste gegevens die grond zouden zijn geweest voor de weigering van afgifte van het rijbewijs als ze bekend waren geweest. Uit artikel 124, eerste lid onder a van de Wvw 1994 volgt dat het moet gaan om onjuiste gegevens, waarvoor geldt dat het rijbewijs niet zou zijn afgegeven indien de onjuistheid van die gegevens ten tijde van de aanvraag bekend zou zijn geweest. In de situatie van verzoeker lijkt dat niet het geval. Uit de toelichting van de burgemeester ter zitting en de instructies van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, waar door de burgemeester naar is verwezen, volgt immers dat aan verzoeker een rijbewijs zou zijn afgegeven als bij de aanvraag op 1 juli 2021 bekend zou zijn geweest dat zijn rijbewijs op 11 maart 2021 in Italië was ingehouden en hij deze nog niet terug had gekregen. Het verzoek om voorlopige voorziening wordt toegewezen.

JnB 2023, 615

Rechtbank Rotterdam, 30-06-2023, [ECLI:NL:RBROT:2023:5870](#)

algemeen directeur van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR), verweerder.

Wegenverkeerswet 1994 8 lid 1, lid 5, 130 lid 1, 131 lid 1

Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid 2011 5 aanhef en onder a, 6, 23 lid 1, onderdeel f

Regeling alcohol, drugs en geneesmiddelen in het verkeer 2 lid 2

WEGENVERKEERSWET 1994. ONDERZOEK. VERMOEDEN. MEDEDELING. Onderzoek naar drugsgebruik en schorsing rijbewijs. I.c. wordt geoordeeld dat een positieve speekseltest ook zelfstandig al voldoende grond kan vormen voor het vermoeden van rijden onder invloed en het doen van een mededeling door de politie aan het CBR. Verwijzing naar ABRS 23-03-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:855](#), r.o. 5.1. Het beroep is ongegrond.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet op de rechtsbijstand

JnB 2023, 616

MK ABRS, 19-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2734](#)

bestuur van de raad voor rechtsbijstand (hierna: de raad), appellant.

Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 (Bvr) 11

RECHTSBIJSTAND. SAMENHANGENDE PROCEDURES. VERDUIDELIJKING BEOORDELINGSKADER. Verduidelijking beoordelingskader voor samenhangende procedures. I.c. wordt onder toepassing van de factoren uit het beoordelingskader geoordeeld dat de procedures van [wederpartij] niet naar hun aard verknocht zijn. De rechtbank heeft daarom terecht geoordeeld dat de raad de vergoeding voor de zaken ten onrechte op basis van samenhang heeft vastgesteld.

[...] Beoordelingskader

7. De Afdeling ziet aanleiding om het beoordelingskader voor samenhangende procedures te verduidelijken. De Afdeling zet daartoe allereerst uiteen wanneer de vraag of procedures samenhangen aan de orde komt.

7.1. De raad verleent toevoegingen voor verleende rechtsbijstand. Bij de aanvraag om een toevoeging beoordeelt de raad of die aanvraag betrekking heeft op een rechtsbelang waarvoor de aanvrager al rechtsbijstand kan krijgen op grond van een eerdere toevoeging. Dat volgt uit de artikelen 28 en 32 van de Wet op de rechtsbijstand. Voor deze beoordeling is het doel en beoogd eindresultaat van de rechtsbijstand in combinatie met het feitencomplex van de procedures bepalend. Bij verschillende rechtsbelangen waarvoor rechtsbijstand wordt gevraagd, moeten in beginsel meer toevoegingen worden verstrekt. Zie onder meer de uitspraak van de Afdeling van 24 mei 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2027](#).

Als de raad meer toevoegingen aan een rechtsbijstandsverlener heeft verstrekt, beoordeelt hij bij de aanvraag van een vergoeding op één van die toevoegingen of de procedures waarvoor die toevoegingen zijn verleend met elkaar samenhangen. Uit de Nota van Toelichting volgt dat de achtergrond hiervan is dat een rechtsbijstandsverlener bij samenhangende zaken aan een tweede en volgende zaak minder tijd hoeft te besteden dan aan de eerste zaak. De vraag of procedures met

elkaar samenhangen moet dus worden onderscheiden van de vraag of die procedures hetzelfde rechtsbelang dienen. Dit verschil wordt tot uitdrukking gebracht in de vergoeding voor de toevoeging. Een vergoeding voor samenhangende procedures is hoger dan een vergoeding voor één zaak. Zie onder meer de uitspraak van de Afdeling van 20 januari 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:100](#).

7.2. Procedures hangen met elkaar samen als is voldaan aan de twee cumulatieve voorwaarden die artikel 11 van het Bvr noemt. Ten eerste moeten de zaken procedureel samenhangen. Dat is het geval als twee of meer procedures van de rechtsbijstandsverlener die de toevoeging heeft aangevraagd of diens kantoorgenoot worden gevoegd, of gelijktijdig of (nagenoeg) aansluitend worden behandeld op de zitting van een rechter of andere geschilbeslechtende instantie. Ten tweede eist artikel 11 van het Bvr dat de procedures inhoudelijk naar hun aard verknocht zijn. Dat is het geval als procedures betrekking hebben op dezelfde problematiek. Naar het oordeel van de Afdeling zijn daarbij de volgende factoren van belang. Een eerste omstandigheid die moet worden betrokken is of de rechtsbijstandsverlener in de procedures rechtsbijstand heeft verleend aan dezelfde of een andere partij. Daarbij merkt de Afdeling wel op dat als het gaat om rechtsbijstand aan dezelfde partij, daarmee nog niet vaststaat dat de zaken verknocht zijn. Ook omgekeerd betekent het verlenen van rechtsbijstand aan verschillende partijen nog niet dat de zaken daarmee niet verknocht zijn. Voor een beoordeling van de verknochtheid is daarom vervolgens van belang in hoeverre er een ander feitencomplex aan de procedures ten grondslag ligt. Tot slot moet worden betrokken of de procedures gaan over niet al te zeer uiteenlopende rechtsvragen. Op basis van een invulling van deze factoren moet worden beoordeeld of procedures naar hun aard verknocht zijn.

Beoordeling van het hoger beroep

8. Het geval van [wederpartij] spitst zich toe op de vraag of de procedures waarin hij rechtsbijstand heeft verleend aan [persoon] naar hun aard verknocht zijn. De Afdeling zal daarom de in overweging 7.2 geformuleerde factoren toepassen om te bepalen of daarvan sprake is.

8.1. [wederpartij] heeft in beide procedures waarvoor hij een toevoeging heeft aangevraagd rechtsbijstand verleend aan [persoon]. Het gaat in dit geval dus om dezelfde partijen. Ook de rechtsvragen die opkomen in de procedures lopen niet al te zeer uiteen, aangezien het in beide procedures gaat om de herziening en terugvordering van bijstandsuitkering. Aan elke procedure ligt echter een ander feitencomplex ten grondslag. Daarbij is allereerst van belang dat de procedures betrekking hebben op een andere periode. De ene procedure ziet op de herziening en terugvordering van bijstand over de periode van april 2016 tot maart 2017, terwijl het in de andere procedure gaat om de stopzetting van de bijstand en terugvordering van bijstand over de maand september 2017. Als gevolg hiervan zijn in de procedures ook andere feiten van belang. Daarnaast had de terugvordering in beide gevallen een andere aanleiding, omdat een andere voorwaarde voor het krijgen van een bijstandsuitkering was geschonden.

8.2. Dit betekent naar het oordeel van de Afdeling dat de procedures van [wederpartij] niet naar hun aard verknocht zijn. De rechtbank heeft daarom terecht geoordeeld dat de raad de vergoeding voor de zaken ten onrechte op basis van samenhang heeft vastgesteld. [...]

In gelijke zin de uitspraak ABRS van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2023:2733](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2023, 617

MK ABRS, 12-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2670](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 28

ASIEL. Internationale bescherming in Oeganda. Fotokopie van de Refugee Family Attestation Card. Staatssecretaris mocht uitgaan van vluchtelingenstatus in Oeganda gelet op de verklaringen van de vreemdeling. Geen aanleiding om nader onderzoek naar vluchtelingenstatus te verrichten.

3. De staatssecretaris klaagt in zijn enige grief dat de rechtbank niet heeft onderkend dat hij uit de overgelegde fotokopie van de Refugee Family Attestation Card, de verklaringen van de vreemdeling tijdens de gehoren, de correcties en aanvullingen daarop en de informatie over het verkrijgen van een vluchtelingenstatus in Oeganda in het rapport van de Norwegian Refugee Council, terecht heeft afgeleid dat zij internationale bescherming in Oeganda geniet en hij de aanvraag daarom terecht niet-ontvankelijk heeft verklaard. Volgens de staatssecretaris heeft de rechtbank hem dan ook ten onrechte opgedragen om nader onderzoek te verrichten naar de vluchtelingenstatus van de vreemdeling in Oeganda.

4. De staatssecretaris betoogt terecht dat uit het rapport van de Norwegian Refugee Council blijkt dat een Refugee Family Attestation Card een schriftelijk bewijs is van een vluchtelingenstatus in Oeganda. [...]

5. Hoewel de fotokopie van de Refugee Family Attestation Card niet op echtheid kan worden onderzocht, mocht de staatssecretaris, anders dan de rechtbank heeft overwogen, ervan uitgaan dat de vreemdeling in Oeganda internationale bescherming geniet. De staatssecretaris wijst er namelijk terecht op dat zij pas na het voornemen heeft verklaard dat het in kopie overgelegde document vals is en dat de afgiftedatum van het document, te weten 24 mei 2019, niet strookt met de verklaring van de vreemdeling in 2020 dat zij dit document ongeveer zes jaar eerder op de zwarte markt heeft gekocht. Verder heeft de staatssecretaris er terecht op gewezen dat de vreemdeling tijdens de gehoren en in de correcties en aanvullingen heeft verklaard dat haar moeder in Oeganda als vluchteling staat geregistreerd, in het bezit was van een tijdelijk vluchtelingendocument en dit document steeds verlengde. Ook heeft hij terecht gewezen op de verklaringen van de vreemdeling dat zij tot september 2018 in Oeganda onderwijs heeft gevolgd en dat zij daar in een ziekenhuis is behandeld aan haar been. De enkele omstandigheid dat de vreemdeling, mogelijk door haar jeugdige leeftijd, sommige vragen niet direct begreep, betekent niet dat aan geen enkele verklaring van haar waarde kan worden gehecht. Er kunnen weliswaar verschillen in beleving zijn tussen volwassenen en tieners, maar niet valt in te zien dat een vijftienjarige vreemdeling niet consistent zou kunnen verklaren op vragen van feitelijke aard. Uit de gehoren blijkt ook dat de vreemdeling in staat was om deze vragen te beantwoorden, nadat de gehoord medewerker deze had herhaald en nader had toegelicht. Omdat de vreemdeling geen toereikende verklaring heeft gegeven voor het wijzigen van haar verklaringen na de gehoren en het voornemen, heeft de staatssecretaris terecht geen aanleiding gezien om nader onderzoek naar haar vluchtelingenstatus te verrichten.

JnB 2023, 618

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, 13-07-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:10203](#)
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 42 lid 4

ASIEL. Verlenging beslistermijn. De beslistermijn in een asielzaak van zes maanden kan niet met WBV 2022/22 worden verlengd als de beslistermijn al eerder om een andere reden op grond van artikel 42, vierde lid, van de Vw 2000 met negen maanden is verlengd.

5.1. Dit artikellid [artikel 42, vierde lid, van de Vw2000] is de implementatie van artikel 31, derde lid, derde zin, van de Procedurerichtlijn. Deze bepalingen zijn identiek. Om de vraag te beantwoorden of de verlengingsgronden van artikel 42, vierde lid, van de Vw 2000 meerdere keren kunnen worden toegepast, moet daarom artikel 31, derde lid, derde zin, van de Procedurerichtlijn worden uitgelegd. [...]

5.3. Uit de Nederlandse tekst ('ten hoogste negen maanden') en de verschillende taalversies van artikel 31, derde lid, derde zin, van de Procedurerichtlijn ('not exceeding a further nine months', 'um höchstens neun weitere Monate' en 'une durée ne pouvant excéder neuf mois supplémentaires') blijkt dat deze bepaling de beslistermijn van zes maanden met niet meer dan negen maanden kan verlengen. Volgens de tekst van deze bepaling kan die verlenging plaatsvinden om verschillende redenen. De tekst biedt echter geen aanknopingspunten voor het oordeel dat, als meerdere redenen gelden, de beslistermijn vervolgens ook meerdere keren en voor een langere duur dan in totaal negen maanden kan worden verlengd.

Deze lezing zou naar het oordeel van de rechtbank ook geen recht doen aan de opzet van artikel 31 van de Procedurerichtlijn. Uit artikel 31, derde lid, vierde zin, van de Procedurerichtlijn blijkt dat de lidstaat bij wijze van uitzondering, in naar behoren gerechtvaardigde gevallen, de in het derde lid genoemde termijn met ten hoogste drie maanden kan overschrijden. Uit de omstandigheid dat deze tekst is opgenomen na de tekst over de mogelijkheid tot verlenging met een termijn van ten hoogste negen maanden, leidt de rechtbank af dat de uniewetgever de mogelijkheid van een nadere verlenging uitsluitend (en bij hoge uitzondering) heeft willen beperken tot drie maanden.

Het meerdere keren verlengen van de beslistermijn met negen maanden zou ook niet in overeenstemming zijn met de in de preambule beschreven doelstelling van de Procedurerichtlijn, namelijk dat de lidstaat zo spoedig mogelijk een beslissing neemt op het verzoek om internationale bescherming, onverminderd het uitvoeren van een behoorlijke en volledige behandeling. In de totstandkomingsgeschiedenis van de Procedurerichtlijn is in dit verband gewezen op het belang om binnen een redelijke termijn beslissingen in eerste aanleg te nemen. Dit aspect van behoorlijk bestuur is een algemeen beginsel van het Unierecht, waarmee de rechter rekening houdt en dat ook geldt bij de verlenging van de termijn om een asielbesluit te nemen. Gelet op het belang van het nemen van een beslissing binnen een redelijke termijn ligt een uitleg van artikel 31, derde lid, derde zin, van de Procedurerichtlijn, die zou inhouden dat de beslistermijn voor een langere duur dan negen maanden kan worden verlengd, niet voor de hand.

5.4. De rechtbank komt op grond hiervan tot de conclusie dat artikel 31, derde lid, derde zin, van de Procedurerichtlijn, en dus ook artikel 42, vierde lid, van de Vw 2000, geen ruimte biedt om de beslistermijn met meer dan negen maanden te verlengen. Ten overvloede merkt de rechtbank nog op dat deze lezing ook volgt uit de totstandkomingsgeschiedenis van artikel 42 van de Vw 2000. Daarin staat namelijk dat de wettelijke beslistermijn van zes maanden met negen maanden kan worden verlengd en in uitzonderlijke situaties met nog eens drie maanden kan worden verlengd (in totaal dus tot 18 maanden).

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2023, 619

Tussenuitspraak Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 19-07-2023,

[ECLI:NL:RBDHA:2023:10571](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 30 lid 1

DUBLINVERORDENING. BELGIË. De Belgische autoriteiten hebben verweerder geïnformeerd dat ze niet kunnen voldoen aan hun verplichting om niet kwetsbare vreemdelingen na overdracht op te vangen. De Belgische autoriteiten accepteren de inkomende overdrachten wel en geven aan dat ngo's noodopvang kunnen bieden en daardoor de menselijke waardigheid wordt geëerbiedigd. De rechtbank stelt vast dat sprake is van een systeemfout en moet daarom beoordelen of, gelet op het arrest Jawo en de Afdelingsjurisprudentie, ernstig moet worden gevreesd dat eiser na overdracht -doordat hij is aangewezen op opvang in een noodvoorziening- in een met artikel 4 Handvest-strijdige situatie zal geraken. Het Hof hanteert in Jawo om elementaire basisbehoeften te duiden het begrip "(beschikken over) woonruimte" en de rechtbank overweegt dat dit niet geheel overeenstemt met het door de Afdeling gehanteerde begrip "(het kunnen voorzien in) onderdak" en een meeromvattend recht inhoudt. Thans is onvoldoende duidelijk of eiser verzekerd is van een plaats in de noodopvang en thans is onvoldoende duidelijk welke materiële opvangvoorzieningen (op welke termijn) worden geboden indien eiser er in slaagt een plaats in de noodopvang te bemachtigen. De rechtbank wenst nader te worden geïnformeerd over zowel de juridische verschillen als de feitelijke verschillen tussen de opvangvoorzieningen die de Belgische autoriteiten normaalgesproken aan Dublinclaimanten verstrekken en de voorzieningen waar niet kwetsbare Dublinclaimanten thans -mogelijk- voor in aanmerking komen na de overdracht. Iedere verdere beslissing zal worden aangehouden.

JnB 2023, 620

VZR Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 19-07-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:10605](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000

DUBLINVERORDENING. BELGIË. De rechtbank, deze zittingsplaats, heeft in een tussenuitspraak van 19 juli 2023 in een beroep van een andere -niet kwetsbare- vreemdeling verweerder opgedragen zich nader te vergewissen van zowel de juridische verschillen als de feitelijke verschillen tussen de opvangvoorzieningen die de Belgische autoriteiten normaalgesproken aan Dublinclaimanten verstrekken en de voorzieningen waar Dublinclaimanten thans -mogelijk- voor in aanmerking komen na de overdracht ([ECLI:NL:RBDHA:2023:10571](#)). De voorzieningenrechter wijst het onderhavige verzoek toe in afwachting van het onderzoek dat verweerder (mogelijk) zal verrichten in die procedure en omdat gezien de overwegingen in die tussenuitspraak het beroep een redelijke kans van slagen niet op voorhand kan worden ontzegd. De voorzieningenrechter merkt hierbij op dat deze zittingsplaats voornemens is om in vergelijkbare procedures waarin de rechtmatigheid van een overdrachtsbesluit van niet kwetsbare vreemdelingen aan België moet worden beoordeeld, de beroepen ook aan te houden totdat de rechtbank een einduitspraak zal doen in de eerdergenoemde procedure en verzoeken om een voorlopige voorziening toe te wijzen, dan wel een ordemaatregel te treffen. Verzoek om een voorlopige voorziening toegewezen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2023, 621

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 12-07-2023,

[ECLI:NL:RBDHA:2023:10620](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59 lid 1 a

VREEMDELINGENBEWARING. Vervolgberoep. In de door de rechtbank te beoordelen periode is een verlengingsbesluit genomen. Gelet op het arrest CBX van het HvJ-EU is de rechtbank van oordeel dat zij dit verlengingsbesluit in haar beoordeling moet meenemen, omdat anders een periode van de bewaring niet aan een rechterlijke controle wordt onderworpen. De rechtbank is van oordeel dat het ontbreken van een zelfstandig rechtsmiddel tegen het verlengingsbesluit niet in de weg staat aan de beoordeling daarvan. De rechtbank heeft zowel het voortduren van de bewaring als het verlengingsbesluit getoetst.

8. De rechtbank stelt op de eerste plaats vast dat door eiser geen (afzonderlijk) beroep is ingesteld tegen het verlengingsbesluit. De rechtbank stelt verder vast dat het verlengingsbesluit geen onderdeel uitmaakte van de kennisgeving die door verweerder is verzonden op 23 juni 2023. [...]

9. De rechtbank ziet zich, gelet op het voorgaande, voor de vraag gesteld of de beoordeling van de rechtmatigheid van het voortduren van de maatregel van bewaring vanwege de door verweerder op 23 juni 2023 gedane kennisgeving ook ziet op de beoordeling van het aan het voortduren van de bewaring ten grondslag gelegde verlengingsbesluit. [...]

12. Gelet op het voorgaande volgt uit de jurisprudentie van de Afdeling dat een door eiser ingesteld vervolgberoep geen betrekking heeft op het verlengingsbesluit, daarvoor is het instellen van een afzonderlijk rechtsmiddel noodzakelijk. De rechtbank is van oordeel dat deze jurisprudentie van de Afdeling, gelet op het arrest van het Hof van 8 november 2022 [CBX, [ECLI:EU:C:2022:858](#)], niet langer houdbaar is. De beoordeling van de rechtmatigheid van (het voortduren van) de bewaring strekt zich tevens uit over de periode na het verlengingsbesluit en daarbij dient ook de rechtmatigheid van het verlengingsbesluit door de rechtbank beoordeeld te worden, ongeacht of hiertegen afzonderlijk beroep is ingesteld. [...]

13. Uit het arrest van het Hof van 8 november 2022 volgt dat elke bewaring van een derdelander een ernstige inmenging vormt op het in artikel 6 van het Handvest neergelegde recht op vrijheid (punt 72) en gelet daarop is -onder meer in de Terugkeerrichtlijn- de bevoegdheid van de bevoegde nationale autoriteiten om een derdelander in bewaring te stellen strikt afgebakend (punt 75). De bewaring kan alleen worden bevolen met inachtneming van algemene en abstracte regels waarin de voorwaarden en de wijze van toepassing ervan zijn vastgelegd (punt 75). Het Hof benoemt artikel 15, zesde lid van de Terugkeerrichtlijn -waarin de mogelijkheid tot verlengen van de maatregel en de toepassingsvoorwaarden waaronder dat kan plaatsvinden zijn opgenomen- als een van deze algemene en abstracte regels (punt 76). Vervolgens blijkt uit het arrest dat wanneer niet langer is voldaan aan de voorwaarden voor de rechtmatigheid van de bewaring de vreemdeling onmiddellijk moet worden vrijgelaten (punt 79). De Uniewetgever heeft niet alleen gemeenschappelijk materiele normen vastgelegd maar ook gemeenschappelijke procedurele normen die de rechterlijke autoriteit in staat stelt om, al dan niet na ambtshalve toetsing, de betrokkende in vrijheid te stellen als zijn bewaring niet langer rechtmatig is (punt 86). Hiervoor moet de rechter voor haar beslissing de relevante omstandigheden kunnen onderzoeken indien zij dat nodig acht (punt 87). Tot slot acht de rechtbank nog van belang dat het Hof specifiek heeft overwogen, naar aanleiding van de door de

Afdeling aangehaalde rechtspraak van het Hof, dat het door de Uniewetgever vastgestelde strikte kader voor bewaring en voortdoring van een bewaringsmaatregel tot een situatie leidt die niet geheel te vergelijken valt met een bestuursrechtelijk geschil waarin het initiatief en de afbakening van het geschil bij de partijen berusten (punt 92).

14. De rechtbank leidt uit de hiervoor aangehaalde overwegingen uit het arrest van het Hof af dat het initiatief en de afbakening van het geschil niet voorbehouden is aan partijen indien het gaat om het voortduren van een maatregel van bewaring. Uit het arrest van het Hof blijkt verder dat gelet op de ernst van de inmenging en de door de Uniewetgever vastgestelde gemeenschappelijke materiële en procedurele normen, dat als een geschil aanhangig is gemaakt dat gaat over het voortduren van de bewaring en als die bewaring op het moment van de beoordeling van de rechtbank nog steeds feitelijk voortduurt, de rechtbank alle haar ter kennis gekomen relevante feiten en omstandigheden bij die beoordeling moet betrekken. Dit om vast te kunnen stellen of (nog steeds) wordt voldaan aan de voorwaarden voor de rechtmatigheid van de bewaring en indien dat niet het geval is, de vreemdeling onmiddellijk moet worden vrijgelaten. Daaronder valt dus ook de beoordeling van een verlengingsbesluit op grond waarvan de eerder opgelegde maatregel van bewaring is voortgezet. Juist omdat dit verlengingsbesluit dient om de eerder opgelegde maatregel van bewaring op basis van de Terugkeerrichtlijn te kunnen laten voortduren na een periode van zes maanden ter fine van de uitzetting van de vreemdeling. Hoewel een verlengingsbesluit een zelfstandig gemotiveerd besluit is, is dit geen besluit dat op zichzelf kan staan, het kan immers alleen genomen worden nadat eerder een maatregel van bewaring ter fine van de uitzetting is opgelegd.

15. Het ontbreken van een afzonderlijk rechtsmiddel tegen een verlengingsbesluit dat is genomen op het moment dat een vervolgberoep of een kennisgeving van het voortduren van de maatregel van bewaring aanhangig is, staat, gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, dus niet in de weg aan de beoordeling van dat verlengingsbesluit door de rechtbank. Dit betekent dat de rechtbank in de zaak van eiser zowel de rechtmatigheid van het voortduren van de maatregel zal beoordelen als de rechtmatigheid van het verlengingsbesluit. Het voorgaande neemt niet weg dat het in andere gevallen en indien er geen eerdere beoordeling heeft plaatsgevonden mogelijk is om afzonderlijk beroep tegen het verlengingsbesluit in te stellen, dan wel door de vreemdeling dan wel door middel van een kennisgeving als bedoeld in artikel 94, zevende lid van de Vw 2000.

[Naar inhoudsopgave](#)